

Ambassade van België in Griekenland

Nieuwsbrief April 2012

Sekeri 3 • 106 71 Athene • tel. : 210 3388540 • www.diplomatie.be/athensnl

Denken Griekse mensen dat er vandaag geen filhellenen meer zijn?

Op straat, op televisie en in kranten hoor je hier vandaag meer over Griekenhaters dan over

Griekenvrienden. Dat is niet alleen spijtig en onterecht, het is vooral ongenueanceerd, vanuit welke hoek je dit ook bekijkt. Want wat zou een eventuele nood aan filhellenen betekenen? Dat we moeten terugkeren naar die romantische tijd toen filhellenen zich even veel aangetrokken voelden door het onafhankelijke jonge Griekenland als door de schoonheid van het vervallen Antieke Griekenland? Hoe dubbelzinnig is dat? Door de continuïteit tussen toen en nu te overschatten, onderschatten filhellenen,

en met hen vele Grieken, de kracht van het moderne Griekenland, haar potentieel en haar plaats in een solidair Europa.

Ook met deze nieuwsbrief hopen wij het zwart-witdenken met een kleurrijke mozaïek te overschilderen. Dat we daarbij terug naar de tijd van de filhellenen gaan is geen bezwaar, want we projecteren alles op een scherm van vandaag.

Neem nu onze nieuwe concertreeks in het kader van Things from Belgium in mei. Fluitist Marc Grauwels en Accordeonist Christophe Delporte spelen romantische fantasieën op operathema's en de geschiedenis van de Tango van Astor Piazzolla. Zoals gewoonlijk gingen we op zoek naar buitengewone locaties. In Nafplion spelen ze in het eerste parlement van het onafhankelijke Griekenland, een prachtige oude moskee. In Patras zijn ze te gast in het kasteel dat de Duitse filhelleen en wijnboer, Gustav Claus, daar in 1854 bouwde en dat vandaag de Achaia Clauss Wine Co huisvest. De

concertreeks wordt geopend in Athene, in het kasteel van de Franse filhellene, Doukissis Plakentias zoals Sophie Marbois de La Plaisance hier wordt genoemd. Voor het concert kunnen geïnteresseerden kennismaken met het patrimonium van Sophie; verder in deze brief een overzichtje.

Of hoe Grieks en hoe Europees die Things from Belgium wel zijn.

Omdat onze concertreeks dit keer op de Peloponnesos toert, stellen wij u vandaag ere-Consul Andreas Gourgouliatos voor.

Onder het vertrouwde Project Under Construction over Vesalius vindt u verder een verslagje van een persconferentie waarop sommige van de Vesaliusvieringen in 2014 werden voorgesteld.

Zoals eerder leggen we weer een link met de Belgische School. Hierbij hun jongste nieuwsbrief.

En om het niet alleen over cultuur te hebben, vindt u in deze nieuwsbrief ook een artikel over de

Belgische bijdrage aan de Task Force voor Griekenland. Op het vorige editoriaal hebben we veel reacties gekregen: van onbegrip over onze zelfkritiek tot complimentjes. Zo kregen

we uit het ijzige Acharnes een warme groet, uitgebreide reflecties over de nieuwsbrief en suggesties: we hebben er meteen rekening mee gehouden.

Of hoe Grieks en Europees die Things From Belgium wel zijn.

*Marc Van den Reeck
Ambassadeur*

ONDERWIJS

Over Europa gesproken: een aankondiging:

Kick-start your career in Europe: Summer School on European Policy Making (2-14 July 2012)

The Summer School on European Policy-Making (2-14 July 2012) has been organized by the Institute for European Studies (IES) of the VUB together with the University of Vienna and the Diplomatic Academy of Vienna.

The Summer School (5 credits) takes place for one week in Brussels and one week in Vienna. Packed with lectures, study visits and simulation games, this program attracts students and young professionals who wish to broaden their knowledge of EU institutions, EU law and the European decision-making process in general.

Aside from being an asset for those wanting a Europe-focused career, the Summer School has proven to be a great aid in preparing for the **EU competitions** to select future officials. Our alumni can be found not only in the European institutions, but also in national administrations, law firms and academia.

For the period 2012-2014, the Summer School will receive **Jean Monnet funding as recognition of its excellence. Apply now** for 2012: www.ies.be/summerschool (deadline 15th of April)

De **taaltesten Frans** van het **Institut supérieur des Langues Vivantes - Universiteit van Luik (ULg)** die twee jaar geleden door het Griekse ASEP erkend werden worden in mei a.s. reeds voor de vierde keer succesvol georganiseerd. De taalvaardigheidsniveaus (A1-A2-B1-B2-C1-C2) stemmen overeen met het gemeenschappelijk Europees referentiekader voor talen van de Raad van Europa. Voor verdere inlichtingen, gelieve www.exams.gr te raadplegen.

POLITIEK

Het is werkelijk niet alleen met de culturele activiteit van de ambassade, onder de noemer van 'Things from Belgium', dat ons land spontaan de hand reikt aan Griekenland in een partnerschap van waardering en vertrouwen. België werkt ook zeer actief mee aan de opbouw van de '**Task Force for Greece**', waarmee Europa met expertise en technische bijstand ondersteuning geeft aan de zware hervormingen in administratie en het beheer van Staat en maatschappij. Het moment is rijp om in bescheidenheid een bondig overzicht te geven van wat die Belgische bijdrage precies inhoudt. U maakt het maar voor uzelf uit, maar wij denken dat er een boodschap in schuilgaat dat ons land zich niet enkel in woorden, maar ook met concrete actie engageert, met als enige motivering de zorg voor de gemeenschappelijke toekomst die België en Griekenland bindt binnen de Europese familie.

Sinds de herfst van 2011 leidt een Belgische experte met vaste aanstelling in Athene het ondersteuningswerk van de Task Force bij de opbouw van een **migratie- en asielbeleid** dat aan de Europese normen beantwoordt en een respons biedt op de migratiegolf waarmee Griekenland en Europa te kampen hebben.

Met de expertise en frequente aanwezigheid in Athene van een auditeur-generaal van het Belgische ministerie van Financiën heeft ons land ook de leiding over de bijstand die de Task Force verleent aan Griekenland voor de betere organisatie van de inning en invordering van belastingen. Een cruciaal werkteerrein, want een meer doeltreffende inning van verschuldigde belastingen en sociale bijdragen vormt de sleutel tot gezondere **openbare financiën**, zonder dat het heil eenzijdig moet gezocht worden in het heffen van nieuwe belastingsmaatregelen. Het is trouwens niet uitgesloten dat eerlang ook in deze materie een Belgisch expert met permanente standplaats in Athene zal worden ontplooid.

Van belang voor de openbare financiën is overigens ook de technische samenwerking die is opgestart tussen het Belgische Rekenhof en de Griekse homologe instelling, het Algemeen Rekenhof van de Staat (Geniko Logistirio tou Kratous). Een goed gestroomlijnd en modern functionerend Rekenhof zal ook in Griekenland substantieel bijdragen tot een betere beheersing van de Staatsuitgaven.

Ook op het terrein van de **Volksgezondheid** biedt België expertise aan, met name met het RIZIV (Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering). Er wordt hier samengewerkt om het huidige globale systeem van prijszetting van geneesmiddelen, doktersvoorschriften en terugbetalingregels te hervormen tot een coherente regeling die beter inspeelt op de reële behoeften van de patiënt en tegelijk toch minder zwaar drukt op de Staatsbegroting. De Griekse overheid betaalt zich op dit ogenblik blauw aan Volksgezondheid, zonder dat die financiële inspanning evenwel afdoend resulteert in een performante bedeling van gezondheidszorg. Dit moet en kan rechtgetrokken worden zowel in het belang van de patiënt als in dat van de overheid. En Belgische expertise van het RIZIV draagt daar graag en actief toe bij.

Ons land is in Europese context ver gevorderd op het vlak van solide afvalverwerking, recyclage en dergelijks, en biedt zijn expertise aan in Griekenland. De Vlaamse regionale instantie OVAM is in die zin reeds actief in Athene, maar ook andere gewesten hebben zich bereid verklaard om bij te dragen tot de aanscherping van een modern **afvalbeheersingsbeleid** in Attika en in Griekenland in het algemeen.

Het Belgische ministerie van Justitie heeft recent toegezegd de Griekse Justitie bij te staan in de opbouw en het gebruik van **justitiële statistiek**, een instrument dat absoluut cruciaal is om de juiste beleidskeuzes te kunnen maken, gericht op snelle en transparante rechtsbedeling. Dit is niet alleen belangrijk voor de rechtszekerheid van het individu, maar ook als onderdeel van een verbeterd werkklimaat voor ondernemers, bedrijven en potentiële investeerders.

Momenteel onderzoeken we aan Belgische en Griekse kant ook samen hoe onze expertise kan ten dienste gesteld worden voor de concretisering van het **'E-government'** concept in de Griekse administratie, met als ultiem doel een centralere plaats van het dienstbetoon aan de burger in het hele bestuursapparaat. We onderzoeken samen ook de mogelijkheid om Belgische expertise in te schakelen in de modernisering van het Grieks havenbedrijf.

Ons land is dus actief in de verlening van expertise en werkt samen met Griekenland in een zeer brede waaier van sectoren. Waarom? De verklaring is eenvoudig: het gaat om een engagement dat het oprechte geloof van België weerspiegelt dat Griekenland een vaste en onvervangbare plaats heeft in ons aller Europa, en dat de Europese gedachte meer dan ooit moet kunnen steunen op solidariteit. Zoals de ambassade met 'Things from Belgium' een concrete boodschap van samenhang uitdraagt via de taal van de cultuur, van mens tot mens, zo ook geeft ons land uiting aan zijn waardering en respect voor de Griekse bevolking en zijn geloof in de toekomst van Griekenland, door in bescheidenheid en zonder opdringerigheid, maar in een geest van goede wil en oprechte belangstelling, technische assistentie te verlenen in de variëteit van materies waarvoor onze Griekse gastheren de Belgische expertise willen raadplegen en verwelkomen.

CULTUUR

THINGS FROM BELGIUM – TA BEAFIKA

Een nieuwe concertreeks

in **Athene** op **7 mei** om 20u00 (Doukissis Plakentias te Penteli, voorafgegaan door een rondleiding van het graf en

de villa van la Duchesse om 18u30, verzameling aan het gemeentehuis, gevolgd door een 'verfrissing' voor de aanvang van het concert).

in **Nafplion** op **8 mei** om 20u30 (Oud Parlement),

en in **Patras** op **11 mei** om 20u30 (Kasteel Achaia Clauss),

nodigt het **Habanera Duo** u uit op een programma met Romantische

Fantasieën op opera thema's van Gluck, Rossini, Chopin, Reichert en Bizet in een eerste deel;

na de pauze nemen ze u mee op een reis doorheen de geschiedenis van de Tango.

Het duo speelt ook in Olympia op 9 mei, als onderdeel van het officieel programma voor het Aansteken van de Olympische Vlam voor de

Zomerspelen van Londen, en ter ere van onze landgenoot Jacques Rogge, voorzitter van het IOC.

Heeft het nog zin **Marc Grauwels** voor te stellen, hier in Griekenland of elders? De Griekse componist Yannis Markopoulos droeg een fluitconcerto aan hem op. Tijdens de opening van de Olympische zomerspelen in Athene in 2004 werd het voor de ogen en oren van de wereld gespeeld.

Ennio Moricone schreef voor Marc Grauwels fluitsolo's in zijn "Cantate for Europe".

Astor Piazzolla droeg zijn "History of the Tango" aan

hem op. Marc Grauwels speelde ook mee op de soundtrack van de film Amadeus van Milos Forman.

Met minstens honderd concerten per jaar overal ter wereld, met meer dan 40.000 webpagina's aan hem gewijd, met een discografie die meer dan 60 CD's telt, is duidelijk dat Marc Grauwels precies weet hoe hij zijn artistieke virtuositeit in een immens succes heeft vertaald.

De artistieke carrière van **Christophe Delporte**, accordeonist, begon in 1989 toen hij meedeed aan de wedstrijd van de "Young Soloists", georganiseerd door de Belgische televisie (RTBF).

De publieksprijs ging overtuigend naar hem. Hij vertegenwoordigde ook ons land op de vijfde Eurovisiewedstrijd voor jonge musici, georganiseerd in Wenen. Hij speelde er live in de mythische concertzaal van het Musikverein voor televisiekanalen van 23 landen. Dankzij die televisie- en radio-optredens en plaatopnamen met Renaud, Vaya con Dios, is hij een regelmatige gast op Belgische en internationale podia.

Doukissis Plakentias, de liefde van een filhellene voor gebouwen

*In Pendeli staat Doukissis Plakentias voor meer dan een straat of metrohalte. Het is een kasteel, een zomervilla, een logementshuis, een onafgewerkte toren, een graf en een goed verhaal. Maar zoals met veel wat niet antiek is, weten Griekse mensen niet altijd hoe ze daarmee kunnen omgaan. Wie weet dat Doukissis Plakentias een verbastering is van **Duchesse de Plaisance**?*

*Midden in oud-Pendeli, in de Nicolaou Athanasiadou straat, ligt haar graf. Net voorbij de speeltuin, in een prieeltje, staat het model van een Griekse tempel. Op de voorzijde, in het Frans, dit opschrift: **Sophie de Marbois, Française, née en Philadelphie le 5 avril 1785, décédée à Athènes le 14 mai 1854.** Als dochter van de*

Franse diplomaat François Barbé-Marbois en Elizabeth Moore, een gouverneursdochter van Pennsylvania, werd ze in de V.S. geboren. In 1804 trouwde ze met Charles-François Lebrun, Consul van Napoleon Bonaparte, gouverneur van Holland, Duc de Plaisance. Zo werd Sophie ook Marbois-Lebrun, Duchesse de Plaisance, Doukissis Plakentias.

*Schuin tegenover het graf, ligt la **Maisonette**. Van de verarmde abdij van Pendeli had de hertogin hier een paar jaar eerder grote lappen grond, met marmergroeven, gekocht en wegen en bruggen aangelegd. Ze had de architect van de natie Stamatios Kleanthis geëngageerd om deze rechttoe-rechtaan-villa als tijdelijk zomerverblijf te bouwen. Vandaag gerenoveerd, woont er een bekende Griek. Toen zij het "huisje" liet bouwen had ze een uitstekend zicht op de bouw van haar zomerpaleis, het **Kastello Rododafnes** of het Paleis van de Oleanders, lager bij de bron.*

De ingang van het kasteel, ligt nu aan de overkant van de Doukissis Plakentias, in de zijstraat Lordou Vyronos. Het paleis bezit een galerij met zeven spitsbogen en boven, evenveel gepunte vensters. Aan de andere kant kijken de vensters en het ruime terras, over de tuin, naar Athene en Pireus aan zee. Het Paleis huisvest nu de gemeentelijke kunstacademie. Eerder verbleef er onder meer de Koning van Griekenland, Konstantinos. In de kelders staat nog zijn houten bar verder krom te trekken.

*Op de hoofdweg naar het dorp liggen nog twee gebouwen van de hertogin: het onafgewerkte **tourelle**, met vlak ernaast het **logementshuis**. Op het marmeren front boven de deur staat in het groot: Plaisance. Daar verbleven de steenkappers die in haar twee marmergroeven de blokken kaptten voor haar bouwprojecten.*

*Haar andere ambitieuze project, het **winterpaleis**, is bekend. Vroeger lag het aan de rand van het stadscentrum, nu in de volle Vasilissis Sofias, met aan de noordkant, zicht op de Lykavittos en aan de zuidkant, op de vallei van de Illissos rivier. De naam van de villa staat op het poorthuis: **Illissia**. Vandaag lopen het hoofdgebouw en de twee zijgebouwen ondergronds in elkaar over in de tentoonstellingsruimten van het Byzantijns en Christelijk Museum van Athene.*

*Eén galerij in het museum voert onmiddellijk terug naar Pendeli en de **verhalen** rond de hertogin. In de zaal, Attica staat een koepel met fresco van de Christus Pantokrator uit de Kapel van de Agios Nikolaos. Die kapel ligt als een Siamese tweeling vastgegroeid aan de kapel van de H. Spyridon in de ingang van een grot, zevenhonderd meter hoog op de Pendelíberg, vrijgekomen in een steengroeve. In de spelonk zou zich ooit de struikrover Davelis hebben opgehouden; de grot wordt soms naar hem genoemd. Sommigen dichten de hertogin zelfs een affaire met hem toe, maar hij verscheen pas jaren naar haar dood in de regio.*

*De hertogin en de liefde: er werden haar wel meer **liefdes** toegedicht, maar buiten haar liefde voor Griekenland en zijn geschiedenis heeft ze die amper gekend. En misschien is het één wel een verklaring van het ander.*

Cultuurkalender : voorbije en aangekondigde evenementen

DANS

De befaamde Belgische choreografe en danseres **Anne-Teresa De Keersmaeker** was in februari met haar „**Rosas**” Ensemble te gast in het „Onassis-Cultureel Centrum” te Athene. Op het programma stonden twee werken: het mooie legendarische “Fase”, en het nieuwe “En attendant” geïnspireerd door het Middeleeuwse “Ars Subtilior”.

www.sgt.gr

WEEK VAN DE FRANCOPHONIE

Zoals ieder jaar organiseerde het Franse Instituut van Athene in samenwerking met de Franstalige ambassades de internationale week van de Francophonie in maart. Naast twee uitzonderlijke concerten met Nicolas Fraissinet (Zwitserland) en Linda Thalie (Canada) werd ook weer een wedstrijd van de Franse taal georganiseerd in alle Griekse scholen. Onder de prijzen ook een bijdrage van de **Franse Gemeenschap van België**.

www.francophonie.org

FILM

Voor de dertiende keer had in maart ook het Festival van de Franse Film plaats, in Athene en in Thessaloniki. Dit jaar nam de Belgische film ‘**Les Géants**’ van Bouli Lanners deel aan het competitieboek van de officiële selectie.

In het panoramaluik was tevens de Belgische film ‘**Viva Riva!**’ van Djo Munga met de steun van de Franse Gemeenschap van België te zien.

Andere deelnemende Belgische co-producties zijn verder : L’exercice de l’Etat van Pierre Schoeller, Un heureux événement van Rémi Bezançon, L’Amour dure trois ans van Frédéric Beigbeder, Mon pire cauchemar van Anne Fontaine met de Belgische acteur Benoit Poelvoorde, De bon matin van Jean-Marc Moutout en Bye bye blondie van Virginie Despentes. www.festivalfilmfrancophone.gr

AANGEKONDIGD :

TENTOONSTELLING

Arcadian Boxes - 5 April – 24 May 2012
Group show curated by Steven Jacobs (Belgium)

Participating artists:

Dan Graham (U.S.A.) Dirk Zoete (Belgium) Elias Heuninck (Belgium) Ellen Harvey (U.S.A.)
Geert Goiris (Belgium) Gregor Neuerer (Austria)

Opening reception on Thursday, 5 April, 20:00

the curator and the artist, Dirk Zoete, will be present at the opening

Arcadian Boxes includes works by contemporary artists who share age-old fascinations for the confrontation between geometry and nature. However, the exhibition focuses on works that also add new perspectives and new definitions of these relations.

Steven Jacobs is an art historian. His publications include *The Wrong House: The Architecture of Alfred Hitchcock* (2007) and *Framing Pictures: Film and the Visual Arts* (2011). He currently teaches at the Department of Art History of Ghent University in Belgium.

SIAKOS HANAPPE HOUSE OF ART
16 Maragou Street, 16675 Glyfada, Athens, Greece
tel. +30 2108949821, www.siakos-hanappe.com

Tue, Thu, Fri 12-8 p.m.
Wed, Sat 12-4 p.m. and by appointment

CONCERT

Op **28 april 2012** presenteert de Nederlandse Stichting Efterpi in het Megaron, The Athens Concert Hall, het concert "*Fate & Good Fortune - Η Μοίρα & η καλή τύχη*" gewijd aan de Griekse componist **Manolis Kalomiris**. Eén van de uitvoerenden is sopraan **Christiane de Waele** die met Grieks en Belgisch bloed in de aderen opgroeide als dochter én kleindochter van archeologen. Begeleid door Russisch-Nederlandse pianiste Eleonora Semjonova zal zij composities van Kalomiris uitvoeren, alsmede liederen van componisten die gelden als zijn "culturele evenknieën" c.q. invloeden, zoals Strauss, Wagner en Grieg.

<http://www.megaron.gr/default.asp?pid=5&la=1&evID=850>

JAZZ

Op 23-27 mei 2012 heeft in Athene het European Jazz Festival voor de twaalfde keer plaats. Op het programma zoals steeds een Belgische band: dit jaar het **Manu Hermia Trio**: op **23 mei om 23 u** in het Technopolis, Gazi. www.manuel-hermia.com

THEATER

De Vlaamse Kring kondigt in haar jongste kringkrant de theatervoorstelling aan van **Reidans – Reigen – La Ronde**, een stuk dat Arthur Schnitzler schreef in 1897 in Wenen. De eenakter gaat over psychoanalyse maar de regisseur Eddy Van Doorslaer en de Vlaamse en Nederlandse acteurs verzekeren ons dat er gelachen mag worden. Tot nader orde gaat de voorstelling door op **26 mei** in het Stekkie nr. 26, maar zekerheid daarover krijgt u van de Vlaamse Kring. www.vlaamse-kring.gr

PROJECT UNDER CONSTRUCTION VESALIUS

Op 10 april 2012 werden in het Nederlandse Instituut te Athene de **Vesaliusvieringen in 2014**, aan de Griekse pers voorgesteld, in aanwezigheid van de medische kunstenaars Pascale Pollier en Dr. Ann Van de Velde, Prof. Omer Steeno, Vesalius connoisseur en Jerassamis Choidan, musicus. Alle Belgen ingeschreven op de Ambassade ontvangen binnenkort de brochure in hun brievenbus.

CONSULAIR

Werken op de Ambassade

Tijdens de maanden maart en april 2012 vernieuwen we de ingang van de Kanselarij van deze Ambassade, Sekeri 3, Athene. In een modernere ontvangstruimte hopen wij u beter te kunnen helpen. De toegang tot onze kantoren zal onmogelijk zijn. Uiteraard blijven we bereikbaar per telefoon, mail en brief. Uitzonderlijk, maar alleen op afspraak, kunnen sommige procedures binnen voltooid worden. Voor levensbewijzen kunt u zich wenden tot één van onze medewerkers die te gast zijn in het Consulaat van Oostenrijk, Vass. Sofias 4, Athene, **van 10u00 t/m 12u00**. Mogen wij al onze "klanten" vragen, eerst te bellen om bezoeken tijdens de werken te vermijden. Wij danken u voor uw begrip.

N.a.v. onze concertreeks op de Peloponnesos, stellen wij u vandaag **Andreas Gourgouliatos, Ereconsul** van België te Patras voor. Andreas Gourgouliatos werd in 1974 als achtste telg in een gezin van negen kinderen geboren. Zijn vader was pope. Hij studeerde rechten aan de Universiteit van Thessaloniki en vervolgens Europees recht in Rouen, Frankrijk. Sinds 1999 is hij als advocaat in Patras actief. Zijn specialiteiten zijn straf-, burger-, familie-, erf-, Europees en zeevaartrecht. Hij is ook wettelijk vertegenwoordiger van een aantal bedrijven en organisaties, waaronder Strintzis Lines en Blue Star Ferries. Dhr. Gourgouliatos is gehuwd en is sinds november de trotse vader van een dochter. Hij spreekt naast het Grieks vloeiend Frans, Engels en Italiaans. In 2008 werd hij benoemd tot ereconsul van België voor de Peloponnesos, West-Griekenland en de Ionische eilanden zonder Korfoe. Hij staat onze landgenoten bij voor consulaire zaken, en zorgt voor de public relations tussen de ambassade en de lokale autoriteiten, zoals nu voor de geplande culturele activiteiten in zijn rechtsgebied in mei a.s.

Hier ziet u onze ere-Consul samen met onze Ambassadeur op bezoek in het wijnkasteel Achaia-Klauss.

AA
BB Boeiende Belgen
CC Compatriotes Captivants

Bob Vansant (1954°) was enkele jaren geleden, op uitnodiging van toenmalig ambassadeur P. Vaesen, te gast in het Nederlands instituut te Athene, waar hij ons zijn project Sapphohuis vzw op het eiland Lesbos voorstelde. Sinds 30 jaar was de heer Vansant actief als psychotherapeut met specialisatie depressie. Hij schreef over deze thematiek ook tal van boeken. Sinds het jaar 2000 brengt hij Vlamingen en Nederlanders met depressie en burnout naar het mooie Molyvos op Lesbos, waar hij hen kuur- en herstelweken aanbiedt. Deze formule blijkt aan te slaan en inmiddels volgden reeds meer dan 300 cliënten deze bijzondere therapie. In het **Sapphohuis** kunnen een tiental mensen verblijven, ook los van de therapeutische weken. Meer info op www.sapphohuis.be

Opgravingen te Sissi op Kreta

Sinds 2007 voert de Belgische School te Athene elk jaar op het eiland Kreta tijdens de zomermaanden archeologische opgravingen uit te Sissi, een kustplaatsje 4 km ten oosten van Malia. Het project, geleid door Prof. Jan Driessen, is een samenwerking tussen de Universit  Catholique de Louvain en de Katholieke Universiteit Leuven, o.l.v. Prof. Ilse Schoep. Mede dankzij een voortreffelijke samenwerking met de plaatselijke archeologische

dienst van Agios Nikolaos kon te Sissi een nederzetting uit de Minoische tijd vrijgelegd worden, uit de periode 2500 tot 1200 voor Christus. De werkzaamheden werden gefinancierd door de deelnemende universiteiten, de EBSA, het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (FWO, FNRS), het

Institute for Aegean Prehistory en enkele andere sponsors (Loterie Nationale, Région Wallonne enz.). Het Sissi Archaeological Project, afgekort tot Sarpedon, is  n van de weinige Belgische wetenschappelijke projecten in het buitenland. De Sissi heuvel is strategisch erg interessant : hij ligt juist tegenover de ingang van de Selinari kloof waarlangs nu nog alle verkeer tussen Centraal en Oost-Kreta verloopt. Verder zorgden de steile hellingen en de ligging aan zee voor extra veiligheid. Een strand aan weerskanten van de heuvel liet ook toe dat boten konden aanmeren, wat van groot belang was voor de uitbouw en het onderhouden van maritieme contacten. De laatste vijf jaren werden op de heuvel verschillende sleuven uitgezet. Aan de noordkant van de heuvel onmiddellijk aan zee, werd een necropool gedeeltelijk vrijgelegd. Deze begraafplaats was onafgebroken in gebruik tussen 2600 en 1750 v.C. De graven

hebben de vorm van kleine rechthoekige gebouwen met een reeks inwendige compartimenten en worden in de literatuur als huisgraven bestempeld omwille van hun gelijkenis met kleine huizen uit de Vroege Bronstijd. Het gaat om collectieve graven waarin de doden zonder veel bijgaven bijgezet werden. In sommige gevallen werden na ontbinding van het lichaam de schedel en enkele langere beenderen weggenomen om in aparte knekelhuizen bijgezet te worden en zo plaats te maken voor nieuwe bijzettingen. Er zijn tal van aanduidingen dat rond deze huisgraven diverse rituele praktijken plaatsgrepen zoals het nuttigen van voedsel en drank, wellicht tijdens herdenkingsplechtigheden. Tijdens de laatste fazen van de necropool, rond 1800-1750 v.C., gebruikte men grote terracotta voorraadvazen, *pithoi*, om de doden in te begraven. Deze vazen werden hetzij horizontaal, hetzij verticaal in de oude

huisgraven ingebed. De opgravingen van de laatste vijf jaren hebben resten van meer dan 100 mannen, vrouwen en kinderen gevonden en het begint er meer er meer op te lijken dat iedereen recht had op begraving in Minoïsch Sissi. De necropool gaat plots uit gebruik rond 1750 v. Chr. en het is niet duidelijk hoe en waar de doden hierna begraven werden. Ietwat hoger op de heuvel, aan de noordwest kant, werden de resten van twee gebouwen uit de beginjaren van de Late Bronstijd vrijgelegd (ca. 1600-1450 v.C.). Het gaat hier om imposante maar ruw gebouwde rechthoekige structuren die wellicht deels voor bewoning en deels voor ambachtelijke functies werden gebruikt, wellicht vooral voor de productie van textiel. Een plotse verwoesting – misschien in verband te brengen met de uitbarsting van de vulkaan op het eiland Santorini (Thera) – zorgde ervoor dat heel veel van het oorspronkelijk materiaal op de vloeren van de kamers bewaard bleef, zoals mooie stenen vazen en beeldjes maar ook keramiek en werktuigen. De top van de heuvel was ongetwijfeld altijd de locatie van de belangrijkste gebouwen en bood tegelijkertijd de beste bescherming als het beste uitzicht. Ons onderzoek

kon aantonen dat er resten van gebouwen uit de hele Minoïsche geschiedenis gelegen zijn, tussen 2500 en 1200 v.C. De resten uit de oudere periodes zijn slechts fragmentair bewaard behalve aan de zuidoostkant van de heuveltop waar we tijdens de laatste weken van de zomercampagne in 2011 onverwacht de resten van een groot plein (ongeveer 11 bij 22 m) konden vrijleggen, omringd door zorgvuldig gebouwde muren in gekapte stenen. Het is niet onmogelijk dat dit binnenplein het centrale plein vormde van een klein Minoïsch paleis uit de 16de eeuw v. C., wat een héél bijzondere ontdekking is omdat het grote paleis van Malia slechts enkele kilometers verderop gelegen is. De opgraving van dit gebouw zal het onderwerp vormen van een nieuwe reeks opgravingen eens de resultaten van de vijfjarige campagne gepubliceerd zijn. Het is echter de laatste periode uit de Minoïsche geschiedenis die het best bewaard is te Sissi en dit was eigenlijk een verassing omdat de meeste kuststreken, op Kreta en elders, in de periode 1250-1200 v. C. al verlaten waren en het Middellandse Zeegebied te kampen had met grote problemen die in verband gebracht worden met de crisis en migraties ver-

oorzaakt door de Zeevolkeren. De heuvel te Sissi droeg in deze periode een gebouw van om en bij dertig kamers, met imposante gevels in conglomeraatsteen en duidelijk bedoeld om indruk te maken. De kamers waren mooi georganiseerd in twee grote delen ten noorden en zuiden van een open plein dat gebruikt werd voor feesten. Het noordelijk deel was verder in drie vleugels georganiseerd: de ene vleugel had als kern een grote zuilenhal met centrale haard en erlangs keukens en opslagplaatsen. Een tweede vleugel had een grote pijlerzaal met erlangs een klein heiligdom als kern terwijl de derde vleugel uit dienstvertrekken, keukens, opslagplaatsen en ambachtsruimtes bestond waarin textiel, steen e.a. dingen verwerkt werden. Het is goed mogelijk dat de eerste vleugel eerder door mannen gebruikt werd en de tweede door vrouwen. Dit gebouw had te kampen met verschillende verwoestingen: eerst werd het zuidelijk deel opgegeven na een brand en tenslotte zorgde een aardbeving ervoor dat het gebouw en de nederzetting in het algemeen plots maar definitief verlaten werd. In de meeste vertrekken troffen we al de oorspronkelijke voorwerpen op de vloeren aan, wat ons toelaat om

het leven in deze nederzetting te reconstrueren. Onlangs verkreeg de Belgische School te Athene de toestemming van de plaatselijke autoriteiten van Sissi / Vrachasiom een vervallen school om te vormen tot opgravingshuis. Vooraleer een nieuwe opgravings-

periode aan te vangen zouden we deze school willen restaureren en aanpassen als studiecentrum. Om dit te kunnen realiseren is het project druk op zoek naar sponsors en mecenasen. Meer informatie over het project, het studiecentrum en contact-

gegevens kan u vinden op www.sarpedon.be

Colofon Verantwoordelijke uitgever : Ambassade van België te Athene, Sekeri 3, 106 71 Athene, Tel. : 210 3388540, e-mail : athens@diplobel.fed.be, website : www.diplomatie.be/athensnl, redactie : Theo Dirix; agenda, vormgeving en vertaling : Caroline Nevens, Alle rechten voorbehouden

